

Po prvem tednu vojske

Kako presoja položaj v Nemčiji

Berlin, 11. septembra. TG. Vse nemško časopisje je zaključilo prvi teden vojske na vzhodu in zapadu z velikimi poročili o tem, kako so v petek dne 8. t. m. nemške oklopne čete zasedle Varšavo. Ta vest je vzbudila povsod izredno pozornost in takorekoč »galvanizirala« vse ljudstvo. Ljudje se sedaj zmeraj bolj zanimajo za poročila z bojišč in po izlozih in javnih prostorih je izobešenih zmeraj več zemljevidov, kjer se sproti zarišujejo potojanke čet, kakor to obdobje nemško glavno poveljstvo.

Nemški pristojni krogi zmeraj bolj povdarjajo, da se je nemško letalstvo in nemška tehnika motoriziranih kolon na Poljskem tako izkazala, da bo prav gotovo odločitev o usodi Poljske zaključena ob koncu tega meseca. Sicer računajo v Berlinu s težavami, ki bodo nastopile za nemške čete v vzhodnem delu Poljske, kjer so cestne razmere silno slabe, vendar pa bo sune nemških čet tako močan, da bo odločitev kmalu padla.

Pač pa se zmeraj trdno računajo v Berlinu s tem da bo Poljska dobila tako vlado, ki se bo odločila za mir in sporazum z Nemčijo. V tem smislu se tukaj razlaga dejstvo, da je nemško poveljstvo postavilo stalno nemško častno stražo ob grob maršala Piłsudskega. Prav tako je razumeti dejstvo, da nemško vrhovno poveljstvo rado ob vsaki priliki pohvali hrabro obnašanje poljske vojske, ki se umika pred Nemci. Vse to naj v posebnem smislu vpliva na Poljake.

Več nemški listi do konca prvega tedna vojskevanja sploh niso prinašali poročil z bojišč na zapadni fronti. Iz pisanja nemških listov bi bilo sklepati, da se tam še ne vojskujejo. Vse to daje slutiti, da na resnost vojne na zapadu v Nemčiji še ne računajo in da so še istega mnenja, kot ga je v svojem govoru izrekel Hitler, da se bo po poljskem vojnem pohodu hitro sklenil mir.

Na zapadu se bo treba vsekakor boriti najprej proti Francozom. V svojem esobotnem govoru pa Göring Francozov sploh ni omenil, pač pa je bil zelo odločen proti Angliji. Anglija bo morala odločiti, če se hoče in sme boriti proti Nemčiji na francoskem ozemlju in za vse, kar bi moglo poslej še priti, bo samo Anglija odgovorna. Anglije se Nemčija ne boji in Göring je še posebno podčrtal, da angleška blokada Nemčije ne bo nemškega ljudstva prav nič prizadela.

Po prvem tednu je torej presoja položaja v Berlinu izredno optimistična.

Kako pa v Italiji

Rim, 11. septembra. TG. Italijansko javno mnenje zelo rado povdarja, da je italijanska vlada s svojim sklepom z dne 4. septembra jasno pokazala, da hoče čisto stvarno gledati na položaj. Zato stremi italijanska diplomacija za tem, da bi odločila vse povsod vso navlako in res skušala gledati na vse težave sedanjega svetovnega spora čisto stvarno in hladnokrvno. To se je italijanski vladi posrečilo. Italijansko gospodarstvo dela naprej kakor v mirni dobi in Italija je poleg Rusije edina evropska velesila, ki je ostala izven spora.

Zanimanje za bogoslovna vprašanja

V zadnji številki ameriške katoliške revije »Ecclesiastical Review« ugotavlja p. Tomaž Fox, da se, odkar se je začelo tako imenovano liturgično gibanje ali zanimanje za bogoslužje cerkve in za pronicavanje v njegovega duha, se katoliški laiki čedalje bolj zanimajo za bogoslovno vedo in bogoslovna vprašanja sploh in da so začeli o njih razpravljati pod vodstvom strokovnjakov. V Manhattanu na primer so pod vodstvom dr. Monaghana, profesorja bogoslovja, ustanovili večerne tečaje, v katerih se laikom, predvsem pa delavskim voditeljem pojasnjujejo bogoslovne osnove krščanskega socialnega nauka. Pisatelj navaja drug primer iz Chicaga, kjer v farnem domu župnije sv. Filipa Nareja vsak ponedeljek zveče poseben klub prireja bogoslovna predavanja. Ta klub obstaja že od l. 1931. Vsak ponedeljek se zbere tam 60—70 akademikov, ki razpravljajo osnovna teološka vprašanja. Laiki sami določajo, o čem naj se predava in tudi sami izberejo govornike. Razume se, da je velika večina predavateljev duhovnikov, ki so strokovnjaki v bogoslovskih vprašanjih. Je pa med predavatelji tudi nekaj katoliških laikov, ki so na tem polju doma. Dve tretjini predavanj odpade na profesorje čikaškega škofijskega semenišča in veliko je med njimi redovnikov. Največ govorijo o filozofiji sv. Tomaža Akvinskega, potem o posameznih dogmah, o katoliškem oziroma krščanskem pravstvu, o cerkvenem pravu, o zgodovini Cerkve in o njenem bogoslužju. Zelo se zanimajo laiki za vzhodno cerkev, za vzroke razkola z Rimom, za vzhodno bogoslužje in za apostolsko delovanje, ki naj obe cerkvi zopet zbliža. Več predavanj je bilo o mednarodnem pravu s krščanskega stališča, pa tudi o cerkveni umetnosti in njenem razvoju. Nauk Cerkve, tako pravi p. Tomaž Fox, ima na katoliškega laika veliko privlačno silo, seveda ga je treba podajati v sodobni obliki in s stališča sodobne problematike ter mora predavatelj paziti tudi na lep, to je umetniški stil in seveda na zelo skrbno izdelavo ter solidno argumentacijo, ki se vsakega vprašanja loti do dna in ne skuša težav premostiti z golimi lepimi besedami. Laiki pa ne smejo samo poslušati, ampak morajo temeljito predebatirati vsako vprašanje in se v vsem čisto svobodno izražati. »V dobi radia so ljudje vajeni novih oblik, kako se tvarina podaja. Globina duhovne vsebine, mojstrsko obvladane besede, pa tudi navdušenje, seveda ne pomeni podajanje, so sredstva, ki gotovo dosežejo svoj namen in jamčijo za uspeh.«

Vendar pa povdarjajo v Rimu, da bo izrednega pomena dogodek, ko bodo hitro prodirajoče nemške vojske prišle do ruske meje. Skupna meja med Nemčijo in Rusijo bo izredne važnosti za ves tedaj nastali položaj.

Zanimivo je tudi, da znana italijanska revija »Relazioni Internazionali« piše, da ima Nemčija na svoji zapadni fronti večjo armado kot pa jo imata tam Anglija in Francija skupaj. Ker je sedaj tudi na vzhodu nemška premoč vidna, bo to zelo odločilno vplivalo tudi na fronto za zapadu. Po sklenitvi miru na poljski strani bo Nemčija lahko še bolj kot kdaj uveljavila svoje načelo, da nima ničesar zahtevati na zapadu. Zanimivo je tudi to, da v Rimu povdarjajo, da je bila Francija tista, ki je Mussolinijevo posredovanje sprejela mnogo bolj ugodno kot pa Anglija, ki je bila tokrat tista, ki je bila nepopustljiva do konca.

Znano stališče, ki ga je zavzela italijanska vlada dne 4. septembra, se ne bo moglo spremeniti, ker si ni mogoče misliti, da bi Italijo mogel kdo prisiliti, da naj da pobudo za kakšno vojaško akcijo. S tem v zvezi pozorno zasledujejo samo obnašanje Turčije. Toda tudi to se vidijo emernice, ki kažejo na to, da je tudi turško stališče odvisno od italijanskega.

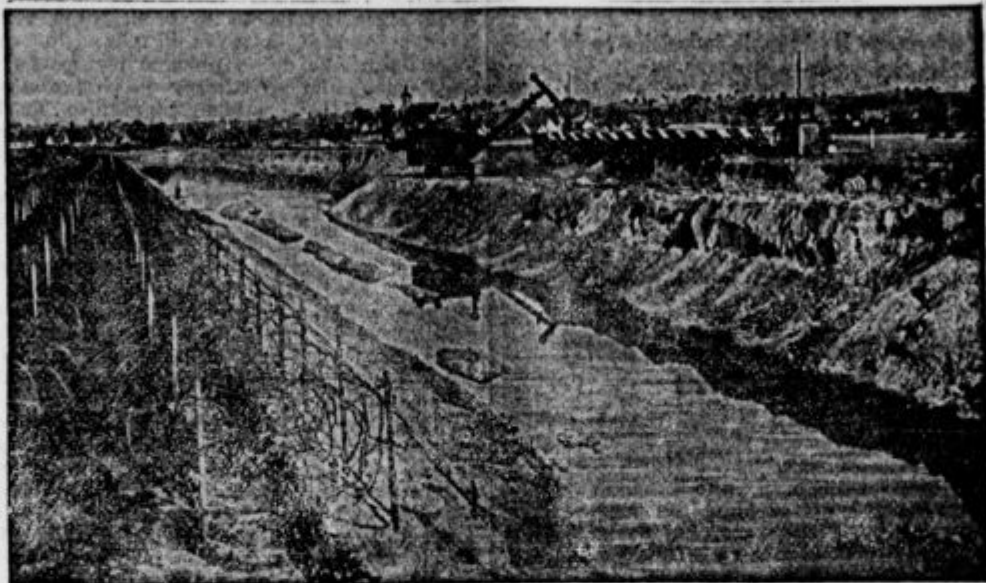
Italijanska vlada pa bo nadaljevala poslej še bolj kot poprej svoje delo, da bi bilo mogoče najti mirno poravnavo vseh preostalih vprašanj. Italija dela v miru naprej in bo tudi ob vsaki priliki poslegla vmes, da se naj zaključi vse z mirno poravnavo, ki naj vpostavi novo znošnejše ravnotežje. Te dni bodo v Bariju odprli veliki vzhodni levantski mednarodni sejem. Prav tako se nadaljujejo vse priprave za veliko mednarodno razstavo, ki

bo v letu 1942 v Rimu. Edinstvo je bila v Italiji zmeraj zelo vidna, danes v borbi za mir pa se lahko reče, da je še močnejša.

Francija pa pripravlja vojno vlado

Pariz, 11. septembra. TG. Glavna značilnost francoskega obnašanja po prvem tednu vojske je pač v tem, da se je najbrž generalni štab takoj v začetku odločil za pozicijsko vojsko, ki jo je izvajal skoraj štiri leta vse svetovne vojske. Vse notranjepolitično življenje pa je zastalo, vse se obrača na to, kako organizirati notranjo politiko tako, da bi bilo čimprej mogoče doseči zmago z združenimi močmi. Glavna osebnost vojske po etaja danes Daladier, ki ga bo najbrž spremljal isti sloves kot Clemenceauja. Mož ima vse lastnosti za takega borca neizprosneža. Kakšna je njegova moč, se najlepše vidi iz tega, da skuša sedaj sestaviti svojo vojno vlado tako, da bi bila izven strank, celo nad strankami. Zato je celo odklonil nasvet, da naj v vlado pokliče glavne voditelje strank. V vlado hoče poklicati strokovnjake brez ozira na stranke. To je že zelo drzen poseg v francosko strankarsko življenje, ki ga Clemenceau od začetku svoje borbe še ni mogel uveljaviti s tako lahkoto kot ga bo najbrž Daladier.

Medtem se pa delo francoske diplomacije mrzlično nadaljuje. Zelo je bilo opaziti, da je bil v teh dneh večkrat pri Bonnetu italijanski veleposlanik v Parizu Guariglia, prav tako pa spremlja ves francoski tisk italijansko politiko in njeno stremiljenje za pomirjenje z veliko naklonjeno pozornostjo.

Podminirana polja pred Siegfriedovo črto

Stališče Italije v nemških očeh

O stališču Italije k sedanjemu položaju v Evropi piše »Frankfurter Zeitung« v uvodniku, ki govori o trajnih zvezah med Nemčijo in Italijo ter moremo njegova glavna izvajanja posneti v naslednje:

»Z vojaškega stališča je nastopilo stanje, ki je na vzhodu popolnoma jasno kot sonce, na zahodu pa je nepregledno: na vzhodu nemško prodiranje v Poljsko hitro napreduje, na zahodu pa sta se dve armadi približali ogromnim utrdbam, ki ločijo Francijo in Nemčijo. Politično in diplomatsko stališče pa označujejo besede zahvale, ki jih je dobil voditelj z Nemčijo prijateljske zvezane Italije iz Pariza in Londona za svoje doseganje napore, ki so bili za tem, da se prepreči razračunavanje na zahodu in poljsko vprašanje reši v okviru tiste politike, ki bi se morala razvijati pod geslom: »Odstranite Versailles in krivičen in slab mir nadomestite s pravičnim in dobrim.« In čeprav so izpodleteli poskusi posredovanja duceja nagnili k molku (kakor je včeraj dejal neki italijanski list), nadaljuje svoje delo še večjo zavestjo. To se pravi: Italijanske misli so do vrhunca v vojni pripravljenosti, želja, Evropi prihraniti nesrečo razkosanja, pa je ostala neizpremenjena.

Opremlitev nemško-italijanske vzajemnosti z brezpozorno vojaško zvezo je še zelo mlada. Reklo bi se žaliti Italijo in Italiji eksistenco Mussolinija, če bi hoteli dvomiti, da bi Italija brez odloga izpolnila svojo besedo, ako bi prišel le lahek poziv na to zvezo. Do tega poziva pa ni prišlo. Nasprotno, Nemčija je po svojem voditelju izrecno izjavila, da naš rajh ne potrebuje pomoči. O vsem, kar je s sedanjim položajem v zvezi, sta se Berlin in Rim med seboj posvetovala in sta si edina — o tem smo lahko prepričani. Moremo dodati še to, da je bilo tudi popolno soglasje v tem, da razvoj na Poljskem zaradi usod-

dati z lastnimi močmi) ne bo segla po nobenih vojaških pobudah.

To pa popolnoma odgovarja tistemu stališču, ki ga Nemčija pričakuje od Italije in ki ga Nemčija zastopa proti zahodu. Ta italijanska politika razvoj na nemški zahodni meji zasleduje skrajno mirno in dovolj označuje doseganje vztrajanje na njenem stališču, ki je v nekaterih ozirih naravnost simptomatično: poleg drugega tudi v tem, ker si je težko predstavljati, kako si zahodne velesile sprito nemškega zahodnega trdnjavskega pasu zamišljajo prehod iz vojnega stanja v resnični bojni pohod, in v tem, ker v Italiji vedo, da so v Angliji zelo pomanjkljivo spoznali »rusko kartico«, ki je zdaj v nemških rokah.

Stališče Italije torej verno odraža celoten političen položaj, ki je po eni strani obeležen s tem, da se je Adolf Hitler pomoči izrecno odpovedal, po drugi strani pa v tem, da zahodna fronta doslej še ni prišla v razgibanost.

Mussolini bo stavil predlog za mir

»Miru ne more biti, če Nemci ne zapustijo poljskega ozemlja!«

London, 11. sept. »Sunday Times« piše, da v Londonu pričakujejo Mussolinijevega predloga o miru. Na merodajnih mestih izjavljajo, da Anglija in Francija ne bosta začeli nobenih razgovorov o miru z Nemčijo, dokler nemške čete ne zapustijo Poljske.

To vest potrjujejo tudi nemški in francoski listi, ki pravijo, da je danes v Rimu diplomatska delavnost večja, nego v katerikoli prestolnici v Evropi. V Parizu so celo mnenja, da je bil govor maršala Göringa preteklo soboto v zvezi

Veliko se govori

vendar so merodajna samo dejstva. In dejstvo je, da ni Aspirina brez »Bayer«-jevega križa.

ASPIRIN

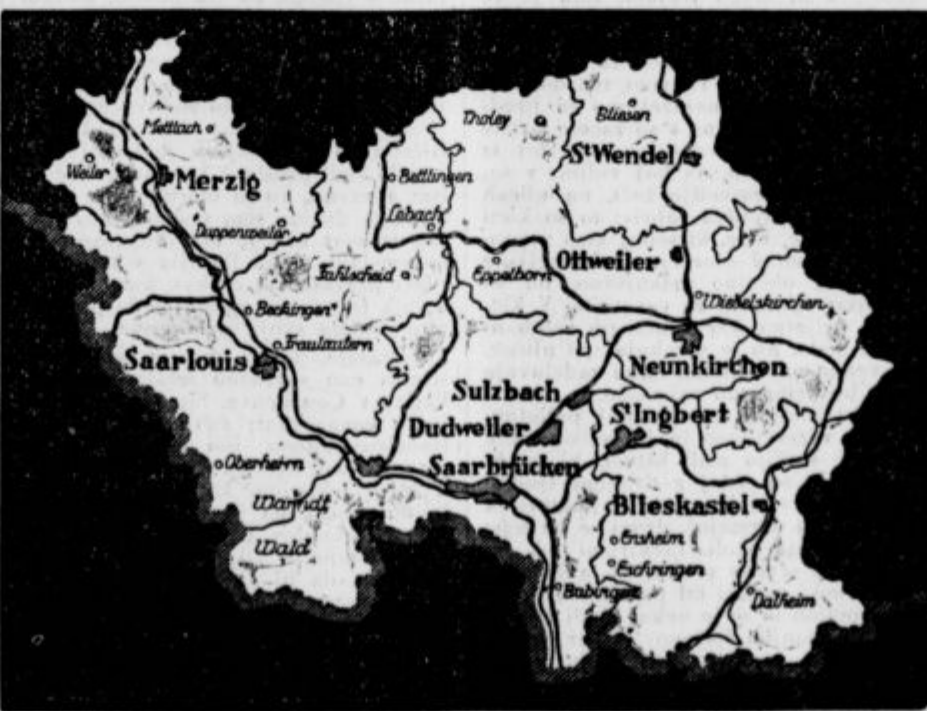
TABLETE

Oglaš. rep. pod št. brojem 12608 od št. XI. 1938.

nega angleškega vmešavanja ni prenesel nobene odloga več. Interes Italije na evropskem miru pa — to se v današnjem položaju pravi, da poljski konflikt ostane lokaliziran — je danes še prav tako velik kot je bil takrat, ko je Mussolini angleškemu predsedniku v Rimu izrazil italijansko željo po mirolnem delu in sodelovanju. Za Mussolinija in vsakega njegovega sodelavca pa je prav tako gotovo odločilna tudi misel: Nemčija in Italija nasprotnikom fašizma nikdar ne bosta naredili veselja, da bi se posamezne dali od njih napadati in obsekavati. To je bila osnovna misel ozi, je še in vedno bo. Narodno socialistična Nemčija in fašistična Italija hočeta in morata stati skupaj, ker imata iste sovražnike: tiste, ki jima odrekajo njihove življenjske pravice in sovražijo njune notranje sisteme. Imata tudi isti namen: da se odstrani tudi najmanjši obstanek Versailles in ustvari pogoj za tisti pravični in boljši mir, h kateremu oba dva naša naroda težita. V Italiji vedo: Če zahodne velesile pred nemške življenjske zahteve pehajo zapake, s tem obenem zapirajo tudi pot Italiji. Zato naj svet ne razume napak tega, kar je Italija v odločilnih tednih storila in bo storila. Italija v močni opremi čaka. Na severu, kakor je znano, sta bili formirani dve močni armadi, gospodarstvo in vse javno življenje se vodi tako, kakor država, ki hoče biti pripravljena na vse skrajnosti, mora svoje zadeve voditi. Italijanska vlada pa hoče preprečiti, da bi se konflikt avtomatično razraštel v svetovni požar, če je to sploh mogoče preprečiti. Slovesno je izjavila, da v današnjem položaju (to se pravi v položaju, ki ga Nemčija more in hoče obla-

Borba v Ameriki

Washington, 11. sept. b. Predsednik Zedinjenih držav g. Roosevelt je pričel priprave za sklicanje ameriškega kongresa k izrednemu zasedanju zaradi revizije zakona o nevtralnosti. Predsednik Roosevelt namerava sklicati kongres za 2. oktober in takoj zahtevati, da se razpravlja o njegovem predlogu z ozirom na pričetek sovražnosti v Evropi. Nasprotniki Roosevelta so takoj stopili na delo in pričakovali je, da se bo v ameriškem tisku razvila huda polemika za enega in drugega. Znani nasprotnik Roosevelta p. Coughlin je že včeraj šel na delo in je v svojem rednem nedeljskem govoru napadel Roosevelta, češ da hoče spremeniti Zedinjene države v arsenal, ki naj dobavlja Franciji in Veliki Britaniji vojni material. To pa naj bi bil obenem prvi korak g. Roosevelta, da vmeša Zedinjene države v novo vojno v Evropi. V tisku se je že opazila začetna borba. Roosevelt, kateremu njegovi nasprotniki očitajo, da dela proti ameriškim interesom ter pravijo, da se je Amerika že enkrat vmešala v evropsko vojno ter tako v Evropi samo še povečala zmedo. Iz informiranih krogov dalje prihajajo poročila, da sta Poljska in Nemčija za ameriški izvoz popolnoma propadli.

Posaenje, kjer se razvija francoska ofenziva

Osebnosti

Belgrad, 11. sept. m. Napredovali so: na univerzi v Ljubljani za glavnega arhivarja 7. skup. Stefanija Prebil; na bankni upravi v Ljubljani za glavnega arhivarja v socialnem oddelku 7. skup. Jakob Adamič; za glavnega arhivarja bolnišnice za ženske bolezni v Ljubljani v 7. skup. Leopoldina Sarabon; za administrativnega uradnika v bolnišnici za ženske bolezni v Ljubljani v 7. skup. Metod Trtnik; za glavnega arhivarja bolnišnice za duševne bolezni v Ljubljani-Studenec v 7. skup. Ljudmila Orehek; za asistenta državne bolnišnice za duševne bolezni v 7. skup. dr. Ivan Kanoni; v istem svojstvu je prestavljen iz pošte Pragersko na pošto Maribor Anton Pahor.

Poznanj - središče katoliškega poljskega gibanja

Lodz - poljski Manchester

Poznanj, Vilijemov trdnjanski grad.

Poznanj in Lodz sta že v nemških rokah, kakor pravijo poročila s poljsko-nemškega bojišča. Za poljskimi mesti, ki smo jih v našem listu že omenjali, pomenita tudi ti dve mesti neko svojevrstnost, ki je druga mesta na Poljskem nimajo, zaradi česar pomeni izguba teh mest za Poljake neizmerno škodo. Vsa, ki količikaj pozna sodobno Poljsko, si bo pod Poznanjem mislil najprej svetovno znane »Targy poznanski« — to je: poznanski veletrg, ki je največji na Poljskem in predstavlja celo državo; pod Lodzem pa bo gledal v duhu mesto tovarniških dimnikov in industrijo, ki daje temu tovarniškemu mestu po pravici sloves poljskega Manchesterja.

Toda, kdor hoče prav ceniti posebno Poznanj in njega pomen za Poljake, se ne bo smel zadovoljiti samo z njegovim trgovskim pomenom v današnjem času, temveč bo moral pogledati v daljno preteklost, v najstarejšo poljsko preteklost in bo videl, da je Poznanj pomenil prvo poljsko prestolnico še pred Krakovom, pred vsem pa sedež prvega poljskega škofa in zibelko poljskega krščanstva. V bližnjem Gniezdnju so tedaj stolovali prvi poljski škofje in tam so bili kronani prvi poljski kralji iz rodbine Piastov. Tisoč let stara je že gniezdenska škofija, na kateri je sedel že sv. Vojteh, svetli patron tako Poljakov kakor Čehov, ki so njegove ostanke prepeljali v Prago in ga poleg sv. Vavla časte za svojega glavnega zaščitnika. In od tedaj ima naslednica

Gniezdenske škofije, današnja poznanska nadškofija prvo mesto med poljskimi škofijami ter nosi njen škof naslov »primas poljskega« in ima pravico kronati poljske kralje. Sedanji primas poljski je vsem Slovincem znani kardinal August Hlond, ki je še pred meseci v svoji visoki funkciji zastopnika sv. očeta predsedoval ljubljanskemu kongresu in že v drugič pozdravljal Slovence v slovenskem jeziku. Njegova škofija je sedaj pod nemško oblastjo. V času, ko so prvi krščanski škofje stolovali v Gniezdnju, so v Poznanju vladali prvi poljski kralji, tako Miecislav kakor tudi Boleslav Hrabri, za katerega vladanja je dosegla Poljska največji obseg od Baltijskega do Črnega morja. Danes stoji njegov spomenik pred gniezdensko katedralo v bližini Poznanja. Njegov grob pa hrani poznanska katedrala, ki je ena najlepših arhitektur na Poljskem in eden najstarejših spomenikov poljske slave. Poleg katedrale budi zanimanje na tujca tudi starodavna mestna hiša z visokim stolpom — krasnim spomenikom visoke kulture mesta, ki je pri poljskih kraljih vedno uživalo največjo zaščito. Ko človek stopa po tej prestolnici Velikopoljske, se ne zaustavlja samo ob zanimivih zgradbah, ki so jih pustila naslednja stoletja temu čistokrvnemu poljskemu mestu, ki pa s svojo arhitekturo stoji v velikem nasprotju z značajem naroda. To sta predvsem univerza, nemško gledališče ter veliki prestolni grad nemških cesarjev, ki ga je sezidal v starogermanskem slogu cesar Viljem pred vojsko in ki naj bi v središču Poznanja, na najlepšem trgu, obdan od univerze na eni strani, na drugi pa od gledališča, izpričeval nemškost mesta, ki je znano kot najčistejše poljsko mesto z 90% poljskega prebivalstva brez židovske primesi. In ta »trdnjanski grad«, kakor se imenuje, stoji sedaj zopet v svoji funkciji. Leta 1918 pa je bil Paderewski tisti, ki ga je dal izprazniti po svojih četah, stolujoč tedaj v hotelu Bazar na Trgu Svobode. Tam je bil sedež poljskega revolucionarnega odbora, ki ga je vodil Korlanti, vodja Velikopoljakov, kateremu je bilo dano, da je umrl pred mesecem in ni videl propasti svojega velikega dela. Na Trgu Svobode je tudi stavba grofov Barczynskih, ljubiteljev umetnosti in knjig, ki imajo eno najlepših zasebnih knjižnic. Monumentalna zgradba stoji že 100 let in več (1928) in bo gotovo preživela še marsikak pretres. Nad vse lepa pa je univerza, sezidana seveda v nemškem slogu, kajti njen namen je bil ponemčevati poljsko mladino; po vojni je prešla v poljske roke in stala na čelu vsega narodnega gibanja. V lepi zgradbi in še lepši dvorani so bili vsedkar gostje razni inozemski udeleženci mednarodnih kongresov, ki so se vršili v Poznanju (n. pr. Kristusa Kralja, Sokolov itd.).

Toda katoliški Slovence bo morda najbolj opazil velik spomenik Srcu Jezusovemu sredi parka, nekoliko metrov visok, s katerim se je obnovljena Poljska posvetila Njegovemu varstvu. Vse to izpričuje napis, ki slove v cerkveni latinščini: »Sacratissimo Cordi Jesu — Polonia restituta!« In že ta spomenik sam priča zgovorno, da je Poznanj središče poljskega katolištva in poljske organizacije. Tu ima sedež poljska Katoliška akcija, tu izhajajo največji katoliški časopisi (Kultura, Zycie katolickie, Tencza), tu stoji knjigarna in tiskarna Sv. Vojteha (sv. Wojciecha), ki ima tudi svojo papirnico in predstavlja največje podjetje za širjenje katoliškega čtiva med Poljake.

Poznanj, Mestna hiša.

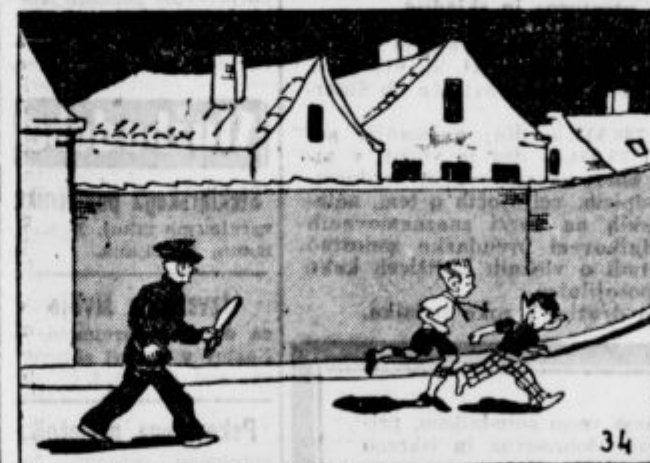
Tu v Poznanju je predsedstvo organizacije moške in ženske katoliške mladine, ki je največja poljska mladinska organizacija itd. Poznanj je resnično, sedež katoliškega gibanja, za kar bo Slovincem še bolj drag in spomin na njegovo preteklost še svetlejši. In še v enem prednjači Poznanj pred drugimi poljskimi mesti: v njem je najbolj razvita jugoslovansko-poljska liga in izpričuje tudi največjo delavnost. Ljubezen Poznanjčanov do Jugoslovancev in Jugoslovancev je bila vse splošno znana in tudi priznana. Priporočimo naj h koncu še to, da je Poznanj v starem rajhu predstavljal drugo nemško najmočnejšo trdnjavo (po Metz), ki pa so jo podrl (Zwinger) in se je na njenem mestu razvilo novo mesto (Waly).

Lodz — to je prav za prav »Ladjica«, kajti njen postanek je zvezan z ladjo, ki je obstala na tem mestu in tako določila, kje naj Poljaki sezidajo mesto. Lodz sama nima bogvekega zgodovine, saj je še do XIX. stoletja bila popolnoma brezpomembno mesto, ki je še l. 1820 imelo le 1000 prebivalcev. Toda v naslednjem stoletju se je tako razraslo, da je danes prvo mesto za Varšavo ter ima čez 700.000 ljudi! Poleg Gdinje je Lodz prvo mesto, ki je dosegel v urbanističnem pogledu poljski rekord, to pa samo zaradi tekstilne industrije, ki si je osvojila Lodz in ga dvignila. Danes je Lodz središče tekstilnih tovarn, ki jih je v samem mestu in okolici do 1000 in še več. Samo v bežnih minutih, ko sem se vozil z brzovlakom mimo, se mi je posrežilo naštet 256 tovarniških dimnikov in si ne lastim prepričanja, da sem jih naštel četrtino. Pošten je pogled na to židovsko mesto, temno, zamazano, z razmeroma nizkimi hišami, toda dolgimi ulicami, na koncu največje — Piotrkowske (4 km dolge) — stoji tudi največji spomenik maršalu Pilsudskemu, ki so ga začeli graditi še za njegovega življenja. — Lodz je resnično samo tovarniško mesto, ki nima nikakih zgodovinskih posebnosti in pomembnosti, kar ima skoraj vsako poljsko mesto. — Toda strašen je njen tempo, njena sila, sila Moloha, ki žre delavce in jih bruha opoldne iz sebe. Lodz je postala simbol modernega kapitalizma in proletariata v poljskem javnem življenju, tu se steka življenje v širokih strugah in v najrazličnejših smereh. Gledališče je ponavadi šlo v najekstremnejše konstruktivistične smeri, kajti tudi kultura tu nima tradicije kakor sploh ne lodzko življenje. Vse nastaja, vse se menja, ogromen porast industrije kakor tudi neizbežni konkurzi so na dnevnem redu. Delavci pa prehajajo iz rok v roke. Lodz je dala snov za najmočnejši impresionistični Reymontov roman »Obljubljena dežela«, kar je v vsej barvitosti in v razgibanosti pokazano življenje tega židovsko-poljskega industrijskega velemera, ki mu je ideal le zaslužek in denar.

Otroški kotiček

SLON SAMBO

(33) Medtem ko se je Filip preoblačil, je šel Jan po vozček v rotarnico in ga je tako postavil, da bi Filip mogel prelesti zid. Toda... stražnik je vse to opazoval in je bil prepričan, da sta dva vlomila na delu. Prav tiho je gledal, kaj se vse pripravlja.

34

34) Filip je zapazil stražnika, ko je plezal nizdol, in je zašepetal Janu: »Zdaj pa kar v tek, da naju ne prime! Tako bi ves načrt splaval po vodi in mene bodo spet zaprli.« Stražnik jo je ucvrl za fantoma, a ta dva sta bila bolj urna, tako da sta mu za nekim vogalom izginila izpred oči.

Pierre L' Ermitage:

10

Ljubezen - soprog ali Bog?

Iz francoščine s dovoljenjem avtorja

Tedaj pristopi k njej in pravi: »Hočete, da skupno nadaljujete pot?

... Hočete, da se odsej radostim in trpim z vami? Da se ob večerih po težkih dneh okrepčam ob vaših domadnostih, vaših očeh, ob vašem srcu, v sveti beseedi najinega skupnega ognjišča?

Mladim zaljublencem je zakon najlažja in najbolj poetična stvar.

Ko se ljubezen prvič vzbudi v mladi in neomadeževani duši, je sveža kakor zora in očarljiva kakor prve vrtnice.

Duši daje krila, da pohiti k svoji neizmerni sreči.

Saj smo vendar vsi ustvarjeni za ljubezen! Življenje je zanimivo le tedaj, če je izpolnjeno z ljubeznijo. Če pa mu manjka ljubezni, je puho in prazen. Človeku ni dobro samemu bitiču, je rekel Bog... Te njegove besede so se nanašale na Adama, ki je vendar živel v zemeljskem paradizu in so mu bila vsa bitja in stvari podložna.

Srednjem ni, kdor ne deli sreče s sebi sorodnim bitjem. Kajti sreča je kakor luč, ki razsvetljuje vse okoli sebe. Mora žareti, mora dajati od sebe drugim, ali pa ni več sreča.

Zakon brez ljubezni je kakor lepa pokrajina, ki ji manjka sonca. Tak zakon je moralna zloraba, skrita za kulise zakonitosti.

Ce torej ni dobro, da bi bil človek sam v sreči, je gotovo še manj dobro, da je sam, ko pride nadenj ura preizkušnje. In preizkušnje spremljajo človeka skozi vse življenje.

Zakon daje torej življenju smisel in cilj. On razveže krila ljubezni. Zato je sladak in poetičen.

Toda če si ga ogledamo od bliže, kakor ga gledata vidva danes, ob vznemirjenju oltarja, se nam odkrijejo drugi vidiki. Prikaže se nam kot najresnejša stvar v življenju... Privolenje, ki si ga bosta izmenjala, in odaj, ki ga bosta kmalu izrekla, vaju bo oropal najdragocenejše tuzemske dobrrote: samske svobode.

Oha, smrtnika, bosta spregovorila besedo »vedno«, ki je božja beseda.

Ce sem torej, globoko prepričan o resnosti tega zakramenta, vseeno privolil, da vaju bom svezal, sem to storil, ker iz dna svoje svečeniške duše upam, da sta v posesti treh pogojev, ki sem jih že nekoč označil kot najpomembnejše za zakonsko srečo: Isto veroško prepričanje, isti socialni milje in ljubezen!

Ako posedujeta to troje, vama preostane le še eno: »Doba prilagoditev«. Ta doba je silno delikatna, kajti treba se je navaditi reči »midva«, namesto »jaz«... midva, pa najsi bo govora o važnih ali le malenkostnih stvareh.

Da se kratko izrazim v enem stavku: »Prilagoditve se pravi, vreči vse svoje osebne lastnosti v toplinski skupne ljubezni in zvariti novo kovino. Običajno se mladi ljudje smehljajo, kadar jim govorimo o tem trenutku. Tako prepričani so, da se bodo vedno ljubili!

In vendar se dogaja celo v življenju onih, ki se najbolj goreče ljubijo, da ljubezen v srce zamre.

Minejo medeni tedni. Tedaj, ko ugasne ogenj, ki ga je vnetila slama, si zakonca drug drugemu mirneje, razodnejše pogledata v oči.

Dragi gospodi! Kako bi opisal vse nade, ki jih v svojem gorečem, trenutno res nekoliko tesnobnem srcu, stavi vaša bodoča soproga na vašo zvestobol!

V vaše roke predajem mladenko, ki je bila v veselje svoji hiši... sončni žarek vsej župniji. Izkreno upam, da bo srečna!

Njeno srečo držite za Bogom le vi v svojih rokah!

Mi smo uspeli, da očuvamo njeno srečo... A tudi vi boste mogli uspeli, kajti v sebi nosite zanj novo čustvo, ki je najgloblje od vseh človeških čustev in ki zmaga vse ostala.

... Vi boste odsej gospodar Luciji... a ne bodite preveč gospodovatni!

Dobro ste študirali, položili mnogo izpitov; sedaj boste morali študirati še neskončno nežno stvar: žensko dušo. Skrivnostni klavir, ki ima svoje dneve, svoje ure, minute... ekoraj svoje sekunde... ko lahko iz njega izvabi najlepše melodije.

Vam, draga deklica, ponavljam isto. Morali boste tudi vi študirati dušo soproga, enostavnejši klavir, ki pa ga bo treba vseeno spoznati, da bo akord vedno ubrano zvenel v vašem domu. Menim, da je bil Lacordaire, ki je rekel: »Duša mladega dekleta je polna plemenitih čednosti, ona je njen zaklad, s katerim bo oplemenitila življenje njega, ki ji ga bo dal Bog nekega dne v ljubezen.«

Tako bosta storila tudi vidva. Ustanovila bosta lepo ognjišče. Med dvema kamnoma tega ognjišča bo vzplapolal plamen, ki se bo razplamtel v ogenj, toplejši od plamena. Polagoma se bo pod njim nabiral pepel. Združeval vaju bo od misli na otroke, ki vam jih želimo mnogo in zdravih. Oni bodo čuvarji plamena, nadaljevanje vašega rodu in otipljiv spomin na nezlovoljivo ljubezen.

Zelim, da bi si še čez mnogo let mogla reči drug drugemu iskreno v oči pesnikove besede: »Ljubim te, kot sem te ljubil vedno, danes bolj kot včeraj a vendar manj kot te bom ljubil jutri.«

Sedaj sem končal. Besedo dajem vama!

Besedo, ki bo važni življenji strnila v eno samo! Bog naj sliši to besedo!

In naj bo zares sreča, ki jo bodo moje du-

hovniške in prijateljske roke danes blagoslovile... »

Poročnica in vsi prisotni so resno poslušali besedo pariškega duhovnika, ki so padale počasi in s preudarkom. Gospod Paulet je skušal vliči v nje vse svoje, bizu polstoletno izkušnjo, ki si jo je pridobil v dušnem pastirstvu med Parižani.

Sledila je sv. maša. Na zvokih vijolin so se po vsej cerkvi razile obredne besede: »Zakramentum magnum est in Christo et in Ecclesia. — Zakon je velik zakrament v Kristusu in Cerkvi.«

Končno so pristopili k novoporočencema neštivilni prijatelji in znanci ter jima čestitali.

Ob dveh eta cerkvena stražarja zopet udarila s težkimi helebardami ob tlak, da je voljo zaveznel pod udarci. Zvonovi so se znova zamajali... Organist je odprl vse registre, da so orgle kar grmele.

Visoko vzvrnana in z očmi povešenimi k tlom, je Lucija Bertram za vedno postala gospa Darcellainova. Tiho je šla po cerkvi proti svojemu avtomobilu, proti svetu, življenju nasproti.

11. poglavje.

Luciji se je zdelo, da sanja lepe sanje. Prevzeta je bila od občutka, da je odsej njena usoda za vedno odločena... Trdno je sklenila, da se ne bo več predajala spominom preteklosti...

Ljubezen, ki zmaga vse, jo je očarala.

Lucija zre sedaj le še v bodočnost.

Še isti večer po poroki se je odpeljala s soprogom na ženitovanjsko potovanje. Znanec sta dejala, da bosta šla brez ustavljanja naravnost na jug. V rosnici sta sta med poljo ustavila v Fontainebleau-u.

Onega večera je bil Gilbert napram svoji mladi soprogi zelo nežen. Ob gotovih prilikah znajo moške pač biti zelo galantni. Lucija je bila ginja. Bojčeta je še bila kakor ptiček, kateremu silneje bije srce v roki ugrabitelja.

Žrebna lista

II. efektne loterije rejcev malih živali

z dne 10. septembra 1939

29,	44,	150,	192,	194,	197,	205,	393,	400,	411,
433,	539,	556,	581,	697,	1073,	1078,	1101,	1173,	1200,
1307,	1367,	1436,	1503,	1693,	1709,	1818,	1887,	1941,	1961,
2024,	2038,	2190,	2193,	2250,	2270,	2298,	2300,	2318,	2371,
2406,	2437,	2481,	2509,	2578,	2598,	2641,	2666,	2676,	2745,
2826,	2874,	3030,	3209,	3225,	3296,	3363,	3426,	3458,	3619,
3631,	3666,	4042,	4204,	4218,	4333,	4426,	4752,	4769,	4865,
4920,	4947,	4948,	4964,	5030,	5059,	5127,	5267,	5480,	5687,
5754,	5832,	6017,	6010,	6348,	6442,	6443,	6595,	6626,	6647,
6820,	6849,	6887,	6917,	6941,	7010,	7075,	7107,	7194,	7216,
7278,	7302,	7393,	7574,	7623,	7730,	7745,	7749,	7808,	7844,
8020,	8126,	8136,	8222,	8494,	8498,	8534,	8598,	8600,	8708,
8748,	8733,	8740,	9057,	9148,	9214,	9222,	9231,	9291,	9391,
9502,	9592,	9630,	9641,	9653,	9728,	9730,	9754,	9781,	9793,
9803,	9978,	9938,	10047,	10101,	10293,	10365,	10371,	10479,	10599,
10685,	10715,	10834,	10870,	10948,	11521,	11545,	11558,	11608,	11731,
11848,	12138,	12188,	12267,	12274,	12382,	12393,	12399,	12435,	12443,
12465,	12546,	12769,	12855,	12889,	12937,	12982,	13050,	13083,	13100,
13112,	13178,	13183,	13156,	13203,	13289,	13533,	13507,	13584,	13632,
13650,	13770,	13853,	13921,	14009,	14038,	14097,	14285,	14344,	14422,
14701,	14780,	14912,	14917,	14943,	14996,	15019,	15049,	15067,	15074,
15210,	15314,	15320,	15485,	15578,	15617,	15493,	16067,	16017,	16088,
16158,	16163,	16462,	16519,	16159,	16734,	16740,	16750,	16772,	16865,
16941,	17090,	17093,	17177,	17231,	17357,	17368,	17370,	17408,	17555,
17613,	17618,	17646,	17668,	17717,	17805,	17959,	18002,	18169,	18243,
18400,	18545,	18597,	18630,	18686,	18764,	18781,	18797,	19032,	19049,
19113,	19132,	19240,	19264,	19396,	19462,	19797,	19844,	19880,	19890,
20027,	20064,	20468,	20472,	20497,	20522,	20534,	20585,	20896,	20903,
20911,	21197,	21206,	21245,	21247,	21302,	21515,	21517,	21573,	21586,
21641,	21759,	21760,	21749,	21818,	22064,	22216,	22291,	22384,	22392,
22450,	22514,	22627,	22704,	22782,	22819,	22871,	22891,	22911,	22972,
23050,	23256,	23269,	23397,	23404,	23449,	23476,	23678,	23768,	23777,
23815,	23964,	24074,	24104,	24107,	24131,	24179,	24268,	24284,	24439,
24470,	24480,	24576,	24603,	24614,	24656,	24752,	24877,	24858,	24974,
24990,	25067,	25106,	25246,	25370,	25381,	25556,	25715,	25722,	25743,
25795,	25879,	25944,	25964,	25797,	25840,	25825,	26208,	26642,	26730,
26743,	26756,	26775,	26795,	26868,	26942,	26986,	26872,	27035,	27130,
27265,	27330,	27402,	27543,	27808,	27889,	27912,	28298,	28313,	28421,
28646,	28689,	28905,	28955,	29034,	29147,	29262,	29313,	29428,	29436,
29443,	29468,	29677,	29626,	29852,	29860,	3863,	3876,	23418,	23485.

Dobitki so na razpolago v pisarni Zveze, Ljubljana, Karanova ulica 10, kjer naj se dvignejo najkasneje do 31. oktobra 1939. Po pretečenem roku pripadajo v last Zveze.

Neveste in gospodinje!

Nikar si ne pozabite ogledati na velesjemu v paviljonu „E“ posteljne in druge stanovanjske opreme, ki jih razstavlja tvrdka

F. J. Gorčičar - Ljubljana

kot svoj poseben oddelek za perilo in stanovanjske opreme na **Sv. Petra cesti 30.** - Posebnost sedanjih razstav je: krasne svilene prešite odeje in plimoi ter zelo lepo izdelovljeno posteljno perilo z ročnimi deli. Kadar rabite posteljnino, odeje, zavese, preproge, tekače, gradit za žimnice, žimo, morsko travo, perje in puh, boste kupili najcenejše vedno pri

F. J. Gorčičar v Ljubljani
na Sv. Petra cesti

Javna dražba

6.000 m² zemljišč in
približno 1.000 m² stanovanjskih prostorov in skladišč

Dne 16. septembra 1939 bo ob pol 11 dopoldne pri okrajnem sodišču v Ljubljani v sobi št. 16 javna dražba nepremičnin vl. št. 618 k. o. Sv. Peter-predmestje I. del, parc. št. 320-2, ki je stavbišče ob Smarinski cesti.

Cenilna vrednost zemljišča znaša 759.335.— din; najmanjši ponudki pa 379.667.50 din. — Varščino po 75.934.— din je vložiti v tuzemskih državnih papirjih, v drugih na borzi zaznamovanih vrednostnih papirjih, v katerih se smejo po predpisih, veljajočih o tem, nalagati novci varovancu, v drugih tuzemskih na borzi zaznamovanih vrednostnih papirjih, ki nudijo po sodniškem preudarku zadostno varnost — po preudarku sodišča zlasti tudi o vložnih knjižicah kake tuzemske hranilnice ali kake tuzemske posojilnice.

Varščino je treba položiti ob začetku dražbe v roke sodnika.

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da je naša dobrostna in iskreno ljubljena mama, stara mama in tašča, gospa

Julijana Friedl roj. Verdrik
vdova učitelja

v ponedeljek 11. septembra 1939 ob 5. uri, po daljši bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v 80. letu starosti mirno v Gospodu zaspala. — Pogreb predrage pokojnice bo v sredo, dne 13. septembra ob 16 iz mestne mrtvašnice na magdalensko pokopališče v Pobrežju. — Sv. Jernej, Maribor, 11. sept. 1939.

Frane, sin, in ostalo sorodstvo.

Potrtega srca javljamo sorodnikom, prijateljem in znanem prežaloostno vest, da je naša predobra, skrbna mati, stara mati in teta, gospa

Schlag Marija roj. Krofič

po kratki in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajočo, večeraj, v ponedeljek, 11. septembra 1939, ob pol devetih dopoldne, v 76. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Predrage pokojnice prepeljemo jutri, v sredo, 13. sept. ob 16 (4 popoldne) iz hiše žalosti, Spodnji Kačelj št. 39, k večnemu počitku na pokopališče v Dev. Mar. v Polju.

Rajnice boporočamo v molitev in blag spomin.

Rodbini: Schlag in Skender ter ostalo sorodstvo.

GLASI

v najbolj razširjenem dnevniku imajo

največji uspeh!

Zato oglašujte v „SLOVENCU“!

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglaš 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. — Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonoska, 3 mm visoka petlitna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Kuharica
starejša, išče službo. Naslov v podružnici „Slov.“ v Celju pod št. 14952. (a)

Kakršno koli službo
sprejemem, grem tudi za čevljarstva pomočnika, večer perfektno nemščine. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 14925. (a)

Modistka
starejša, moč išče mesta v Ljubljani. Ponudbe v upravo „Slovenca“ pod „Spretna“ št. 14809. (a)

Gospodična
s trgovsko šolo, z znanjem srbohrvaščine in nemščine želi primerne zaposlitve. Naslov v upr. „Slovenca“ pod št. 14862.

Vajenci

Učenca
poštenih, kmečkih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, ki ima veselje do trgovine z mešanim blagom, sprejemem. Dopolni upravi „Slovenca“ pod „Veselo do trgovine“ št. 14784. (v)

Pouk

Francoščino, nemščino
klavir in teorijo, od osnovne do obvladavanja, vestno privatno poučuje Anete Potočnik, strok. dipl. Tržaška cesta 1-1 (Grharjeva 2-1). (u)

Službo dobe

Steklarskega pomočnika
sprejemem takoj. F. Kollmann, Ljubljana. (b)

Izvežbano šiviljo
za dežnike sprejemem. — Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 14928. (b)

Pekovskega pomočnika
sprejemem začasno. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 14926. (b)

Mesarskega pomočnika
prekajevalca, sprejemem takoj. Jože Musar, mesar Ljubljana, Sv. Petra c. 61

Trgovski pomočnik
mlajša moč, dobi takoj mesto. Ponudbe na veletrgovino Ed. Suppanz, Pristava. (b)

Izvežbanega graverja
sprejemem. Ponudbe z navedbo dosedanjega delovanja upravi „Slovenca“ pod „Vesten graver“ št. 14027. (b)

Posestva

Rentabilne hiše, posestva
parcele, gostilne, trgovine, milne prodaje ter preskrbuje posojila Realiteta pisarna, Ljubljana, Gospodarska cesta 3.

Pol hiše
v najlepši delu Celja prodam za 29.000 din. — Ponudbe na podružnico „Slovenca“ v Celju pod „Savinja“ 14908. (p)

Razno

Veliko izbiro klobukov
za moderen in soliden okus priporoča Justa Sinkovec roj. Toplak, Cigaletova 3, pritličje, poleg sodnije. Popravila najljubšeje izgotovljena. Sprejem vajejko.

Obrt

Mreže
za postelje najceneje pri Andlovic, zaloga pohištva Komenskega ulica 34. (l)

Zobna ordinacija
dentist-tehn. Ludvik Heric, Kuršinci 34 pri Mali Nedelji. Izvrajuje vsa zobozdravniška in zobotehniška dela po zmernih cenah. Informacije daje brezplačno. (t)

Kupimo

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNÉ, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Zlato
srebro, briljante in antikvitete kupuje v vsaki količini tvrdka A. Božič, Ljubljana, Františkanska ulica št. 3. (c)

Zivali

Ovce
naproday na Planini 12. p. Vrhnika-St. Jošt. (j)

Prodamo

Šolske torbice
in aktovke v veliki izbiri priporoča Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. (i)

Ia suhe bosanske slive
zaboji 10 kg 65 din, zaboji 25 kg 135 din, vreča 50 kg 245 din franko postaja pošilja G. Drechaler, Tuzla. (i)

Železnina „STABIL“
Ljubljana, Celovška cesta 72

nudi po nizkih cenah vse vrste gradbenega materiala, pohištvo in stavbeno okovje, orodje za vse obrti; nakup starih kovin.

Ž A G E

original Dominicus Remscheid

izberete najceneje pri „Jeklo“ - Stari trg

TEL. 2951

DRVA PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CEITA

Vnajem

ODDAJO:
Lovsko koč
začasno oddam, Birant, Zlebe, p. Medvode. (n)

Stanovanja

ISČEJO:
Dvosobno stanovanje s kopalnico v šiški iščem za 1. oktober. Ponudbe v upravo „Slovenca“ pod „Dobro plačilo“ št. 14943.

ODDAJO:

Brezplačno stanovanje
majhno, v Kamniku oddam mali pošten družini (ev. upokojevcu), protidajatev: nadzorstvo malega obrata in zemljišč, postranski zaslužek mož. Vprašati v Ljubljani, Puharjeva 14, I. nad.

ISOBE

Sobo
poleg Zvezde oddam gospodični. Naslov v upravi „Slovenca“ pod 14945.

Opremljeno sobo

v centru oddam 1 ali 2 osebama. Naslov v upravi „Slovenca“ pod 14947.

Dijaki

Dijaka nižješolca
sprejemem v dobro oskrbo. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 14863. (D)

Visokošolki

oddam sončno in zračno opremljeno sobo z zajtrkom. Ogled med 2. in 4. uro. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 14821.

Katera je Vaša SREČNA BARVA pudra

9 izmed 10 žena uporablja napačno barvo pudra.

Napačna barva pudra Vam daje stršen, trd „olepšan“ izgled — napravi Vam stercijo, kakor ste. Edini način, s katerim boste našli Vašo pravo nianso, je, da preizkusite eno barvo pudra na eni, drugo barvo pa na drugi strani Vašega lica. Nepravite še danes ta polkus z novimi dražestnimi niansami pudra Tokalon. Te najnovejše nianse so mešane s pomočjo novega stroja — „chromaskopa“. Kakor magično oko izbira ta stroj barve z nepogrešljivo točnostjo. Zda ni več „olepšavajočega“ pudranja. Puder se tako dovršeno prilaga koži, da izgleda, kakor da bi bil njen sestavni del. Puder Tokalon je po patentiranem postopku pomešan s „kremeno peno“. Ta doseže, da se drži na licu ves dan, celo na vetru in v dežju. Poizkusite še danes puder Tokalon. Opazujte, kako presenetljivo izboljšanje bo povzročil v Vašem tenu.

BREZPLAČNI VZOREC: Vsak čitatelj tega lista more dobiti zelo okusno kaseto s kremno Tokalon (rožne ali bele barve ter puder Tokalon različnih nijans. Pošljite Din 5.— v poštnih znamkah za poštino, omot in druge stroške na naslov: Hinko Mayer i drug, Odio 10-E Zagreb Praška ul. 6.

Zahvala

Vsem, ki so naši ljubljenci

MAJDICI NOVAK

ob bolezni lajšali gorje, vsem, ki so mrtvo obsuli s toliko in tako lepim cvetjem in jo spremili do prezgodnjega groba ter nas tolažili v teh težkih urah, se prav iz srca zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo pred. g. spiritualu Koretiču, njenim častitim sestram učiteljicam in sošolkam za spremstvo. — Nadalje zahvala rodbini g. ravnatelja Okrožnega urada, g. tajniku Likarju ter ostalemu uradništvu OUZD.

Vsem in vsakemu: Bog plačaji!

V Ljubljani, dne 9. septembra 1939.

Globoko žalujoča rodbina Novak.

Zahvala

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob nenadomestljivi izgubi naše drage mamice

Marije Hodnik roj. Rožman

izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so pokojnico spremili na zadnji poti. Častitemu g. dekanu Burniku, gg. dr. Šabcu in dr. Buhu, ki so ji še v bolezni nudili potrebno pomoč, prav tako najlepša hvala!

Vrhnika, dne 9. septembra 1939.

Zalujoče rodbine Hodnik, Kune in Rožman.

(Donesek k slov. glabeni zgodovini)

V takem, muzikalno razpoloženem okolju je torej potekla prva življenjska doba našega Blaža in se ni čuditi, da je dečka, ki je sicer dorasčal v preprostitih podeželskih odnosih, tako močno mlatlo življenje glasbenika. Pravil je, da se mu je sanjalo, da evira v koncertni dvorani na velikem instrumentu in to pred številnim občinstvom. Prišel je tudi v stik z domačinom-godbenikom, ki je bil v poletnih mesecih zaposlen pri kopalski godbi v Rogoški Slatini kot trobentač. Ta mu je evetoval, da naj poskuša svoje želje uresničiti v Celju ali v Mariboru. Toda, ker starši o tem niso hoteli ničesar elisati in zahtevali, da ostane pri svojem krojaštvu, je iztuhlato drugo pot. Prizdružil se je romarjem k Sv. Jožefu pri Celju in vprašal pri okapacinih, jeli bi ga sprejeli kot krojača ali pa pomožnega cerkovnika. Mislil je, da bi bila tako podana prilika do muzikalne izobrazbe. Nemara mu ni uspela in podal se je v Maribor. Tamkaj ga je sprejel cerkovnik stolne cerkve za pomožno moč in v tej zavislosti je ostal v letih 1876-79. Zraven svojih cerkovniških opravil se je brigač, če je le

V predgovoru utemeljuje svojo metodo, ki hoče olajšati in skrajšati učno pot. Zahteva, da igra učenec sprva le v g-duru in to kar čez tri oktave. Na ta način namerava pred vsem izobraziti muzikalni sluh in ustvariti podlago za igranje v legah.

Vir: Spričevala, pisma, sporedi in časopisna poročila o koncertih kakor ustmeni podatki brata, č. o. gvardijana Marka Fišerja.

Škoda, da se zaradi pomanjkanja časa niso mogli vršiti tudi teki, za katere je vladalo veliko

Prof. H. Družovič,